

2016

M. A. Part-I

SANSKRIT

Paper – III

Full Marks : 100

Time : 4 Hours

The figures in the right-hand margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

[First Half – 50 Marks]

Unit – I

1. अथर्ववेदस्यापरं नाम किम्? तस्य प्रतिपाद्यविषयाः सम्यगालोच्यन्ताम् । 15

अथवा

ऋग्वेदस्य दार्शनिकसूक्तविषये कञ्चन निबन्धो विरच्यताम् ।

(Turn Over)

2. रामायणमहाकाव्यस्य समाजं संस्कृतिश्चावलम्ब्य एकः निबन्धः विरचनीयः।

15

अथवा

पुराणानां मुख्यं वैशिष्ट्यं किम्? कति महापुराणानि? कानि च तानि ?
तेषां कयोश्चिद्द्वयोः विषयवस्तु उपस्थाप्यताम् ।

3. प्रत्येकं विभागात् कयोश्चित् द्वयोः टिप्पणी लेख्या ।

विभागः - 'क' 5×2

- i) कठोनिषद् ii) शतपथब्राह्मणम्
iii) गृह्यसूत्रम् iv) निरुक्तम्

विभागः - 'ख' 5×2

- i) अग्निपुराणम् ii) हरिवंशम्
iii) भगवद्गीता iv) किष्किन्धाकाण्डम्

[Second Half – 50 Marks]

कयोश्चिद् द्वयोः प्रश्नयोः समाधानं कार्यम् — 16×2

1. गद्यकाव्यस्य लक्षणमुल्लिख्य तद्विकासपरम्परा-उपवर्णयताम् ।
2. ऐतिहासिकस्य काव्यस्य स्वरूपम् आलोचयताम् ।

3. संस्कृते कथासाहित्यानां विकासोद्भवौ वर्णयत ।
4. संस्कृतसाहित्ये अलंकारशास्त्रविषये कश्चन प्रबन्धो लिख्यताम् ।
5. संस्कृतसाहि से दर्शनशास्त्रविषये कश्चन प्रबन्धो विरच्यताम् ।
6. यथेच्छं त्रयाणां टीका लेख्या — 6×3
क) कुमारसम्भवम्
ख) गीतगोविन्दम्
ग) वेणीसंहारम्
घ) भासः
च) श्रीहर्षः

—o—